

YÜGA NGÜ 3

1. Bande ngu te Me ke gbu kichikpa kaye baye?
-Bande ngu te Me ke gbu kichikpa kaye dene; “Gbu bande Ra”.
2. Me bande ngu kaye de, “Gbu bande Ra” tengune?
-Tengu Me le Awu ga wu e buru de bande wu.
3. Gugu fu ma bande ngu, wu chogboro ngu de wu biri ta ladu?
-Bala de.
4. Gugu fu ma bande ngu wu chogboro Da de wu Ru ta Ladu?
-Bala de.
5. Gugu fu ma bande ngu, wu Ra, Fe de wu Kufara ta ladu?
-Bala de.
6. Gugu fu ma bande ngu, wu Nu de wu lu ta la du?
-Bala de.
7. Gugu fu ma bande ngu, koto de kpi ta ladu?
-Bala de.
8. Gugu fu ma bande ngu, wu Bu kpara de wu Biri kpara ta la du?
-Bala de.
9. Gugu fu ma bande ngu, wu njila kuru ta ladu?
-Bala de.
10. Kpara ta te de ladu gugu fu ma bande ngu deda?
-Me.

11. Tengu Me ta la du fu ma bande ngu, kpara te fa wu e buru deda?

-Ade Me.

12. Kpara te gediri eyi amala wu ngu ta te mere gugu fu ma bande ngu ne deda?

-Me.

13. Me bande Elayi?

-Me de bande ye nda de.

-Me kaye kuladu.

-Me kaye fi bedi.

14. Mundu bi Me maye?

-Bala de.

15. Me yaka Me maye?

-Bala de.

-Me kaye fi bedi.

16. Mundu reke Me maye?

-Bala de.

-Me kaye fi bedi.

17. Me reke Me maye?

-Bala de.

-Me kaye fi bedi.

18. Ra ta ladu te Me de ma?

-Bala de.

-Me kaye ladu ezuku.

-Me kaye fi bu na ezuku.

19. Mundu zu e mundu njo Ngu te ka amgbu ezuku, Me ele ndaye nene teka amgbu ezuku?

-Me emgbu ezuku ka emazu nda de.

20. Me towo ne baye?

-A towo ka wazi kaye.

-Me zu e de enjo Ngu de ne kane?

-Tengu Me baka mundu nda de.

-Me le Ra te ka chika zu te tanga nga de ne ka ne?

-Tengu Me baka wu mundu nda de.

-Me ndoro fu koto de ne kane?

-Tengu Me baka wu mundu nda de.

-Kutu Me ladu?

-Ama.

-Biki Me ladu?

-Ama.

-Ngute Me ladu?

-Ama.

-Me de kutu ye, de bikiye de Ngutu ye nda de.

-Te Me de kute de biki de Ngute ndade la, Me sine de ne?

-Me kaye de njila kuru.

-Me de njila kuru ne baye?

-A ban:

-Me chika wege achika?

-A bala de.

-Angu wege ladu?

-Wayi.

-Mundu gediri achika Me de, tengu Me kaye baka Wege la.

-Me kaye baka Wege tidi landu amba wu mundu gediri achika de.

-Te wu chika Me de ni ga a mani nda de, Me kaye ladu.

-Me ne kaye?

-Bu Me ena gu nga daye tini maye.

-Me mala gbu kichikpa kaye ga Ni gbu wu su buru.

-Me mala gane Ni gbu wu su buru de wu lo Ra nde.

-Me na gbu kpi.

-Me na fu koto.

-Me na chichini agbu Amerika.

-Me kpa na gbu Asia.

-Me kpa na gbu Europe baka te ni romoni.

-Me kpa na sini chichini.

-Me na gbu wu su buru de wu lo Ra nde.

-Mundu gediri eyi amgbu agbu America de Africa gbu lo Ra birigbo?

-A bala de.

-A bala de ne kane?

-A bala tengu wu chika kutu wu mundu a chika.

-Tengu wu mundu gediri agbu gbu wu su suru gbu lo ra birigbo de?

-Me mgbu gbu wu su suru de wu lo ra nde, tengu wu chika kutue Me nda de.

-Me mgbu gbu wu su buru de wu lo ra nde tengu Me kaye de Njila kuru.

-Me kaye gbu wu su buru de wu lo ra nde.

-Te mu gba mu la yi knpla aka da?

-Yi akae Me.

-Te mu nu agbu yea la, yi kpala akae da?

-Yi akae Me.

-Te mu nu achika owuba kamu la, kpara te di demu nida?

-Ade Me.

-Me na gbu wu su buru de wu lo ra nde.

-Ni na anu ala'ba ka Me ne kaye

-Ni gediri ala'ba ka Me de.

-Me te di gbu wu su buru de wu lo ra nde, ni gediri eyi a la'ba iska na?

-A bala de.

-Ni gediri eyi anu a la'ba ka Me fu mere Da?

-A bala de.

-Me kaye na gbu wu su buru.

-Ni gediri eyi a la'ba ka Me esambu?

-A bala de.

-Me kaye na gbu wu su 'buru'.

-Nu gediri eyi a la'ba ka Me gbu' gu?

-A bala de.

-Me kaye na gbu wu su buru.

-Ni gediri a la'ba ka Me kude.

-Tengu ne?

-Tengu Me kaye na gbu wusu buru de wulo ra nde.

-Kichikpa ka Me mala ga me gbu wu su buru ka te ungu e kpe gbu wu su buru ne de.

-A bala de.

-Kichikpa ka Me mala ga Me de mere etesi koto buru ne de.

-A bala de.

-Kichikpa ka Me mala ga Me mgbu tu koto buru ne de.

-Kichikpa ka Me mala ga, Me kaye de njila kuru te de gbu wu su buru de wu lo ra nde.

-Kpara te de kpala baka Me nda ma kaye bu Me te de gbu wu su buru de wu lo Ra nde.

-Me na gbu wu su bur te ni nu tete.

-Me echikani de wu lo Ra nde.

-Wu Me kpala fe?

-Me kaye bu biringbo.

-Me mala ngbu kichikpa kaye ga Ni biringbo.

-Me mala ngbu kichikpa kaye gaNi biringbo

-Me biringbu amba a wu kpara bata.

-Wu kpara bata te wu biti te uwu birigbo ne de wu da?

-Wu de; Me de Wuo, Me de Barase, de Me de Njila kuru.

-Me kaye Me de Wuo.

-Me kaye Me de Barase.

-Me kaye Me de Njila Kuru.

-Me de Wuo, Me de Barase de Me de Njila kuru kowu buru Me birngbo.

-Baka ete mu mere e teka awu ta ngu teka Me, mu na wu ga ngbu Me biringbo, wu kpara bata.